

บทความวิชาการ

ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุม
ผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560

Challenges in the Implementation of the Act on Measures for
Supervising and Arresting Persons in Breach of Provisional
Release, B.E. 2560 (2017)

จิรรัตน์ ฮามพิทักษ์¹

Chirarat Hampitak²

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 2 ถนนท่าพระจันทร์ แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

Faculty of Law, Thammasat University

No.2 Taphachan Road, Phra Borom Maha Ratchawang,

Phra Nakhon District, Bangkok 10200

* Corresponding author E-mail: h.chirarat@gmail.com

วันที่รับบทความ : 25 พฤษภาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ : 22 พฤศจิกายน 2568

วันที่ตอบรับ : 15 ธันวาคม 2568 วันที่เผยแพร่ : 28 ธันวาคม 2568

¹ นางสาวจิรรัตน์ ฮามพิทักษ์, ผู้อำนวยการ สำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัว
จังหวัดสมุทรสงคราม

² Ms. Chirarat Hampitak, Director, Administrative office of the Samutsongkhram
Juvenile and Family Court.

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 โดยศึกษากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขแนวปฏิบัติให้เหมาะสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ผลการศึกษาพบว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พบว่า (1) ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับเงินค่าตอบแทนล่วงหน้าระยะเวลา (2) จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันหรือหมายจับมากกว่าหนึ่งศาล (3) ความแตกต่างการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ

ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ 1) ศาลยุติธรรมจัดอบรมความรู้แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง 2) เพิ่มเติมแนวทางพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 8 ที่จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันหรือหมายจับมากกว่าหนึ่งศาล 3) แก้ไขระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 20 และข้อ 21 การกำหนดอัตราขั้นต่ำของเงินสินบนและเงินรางวัล

คำสำคัญ: พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราว โดยศาล พ.ศ. 2560, ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว, เงินสินบนนำจับ, เงินรางวัล

ABSTRACT

This academic article aims to examine problems in the enforcement of the Act on Measures for the Supervision and Tracking of Persons Who Abscond after Being Granted Temporary Release by the Court B.E. 2560 (2017). The study analyzes relevant laws and regulations in order to improve practical implementation in accordance with the legislative intent of the Act.

The findings reveal that the enforcement of the Regulation of the Judicial Administration Commission on the Qualifications, Prohibitions, Appointment, and Duties of Supervisors of Temporarily Released Persons; the Payment of Remuneration and Expenses to Supervisors of Temporarily Released Persons; Transportation Allowances for Indigent Temporarily Released Persons; Informant Rewards; and Rewards for Officials Arresting Temporarily Released Persons Who Abscond, B.E. 2561 (2018), as amended, gives rise to several problems: (1) delays in submitting applications for remuneration by eligible claimants; (2) cases in which defendants commit multiple distinct offenses or are subject to arrest warrants issued by more than one court; and (3) inconsistencies in judicial discretion regarding the determination of reward amounts for arresting officials.

The recommendations are as follows: (1) the Courts of Justice should provide training on relevant knowledge and practical guidelines; (2) Section 8 of the Act on Measures for the Supervision and Tracking of Persons Who Abscond after Being Granted Temporary Release by the Court B.E. 2560 (2017) should be supplemented to address cases involving multiple offenses or arrest warrants issued by more than one court; and (3) the Regulation of the Judicial Administration Commission B.E. 2561 (2018), as amended, particularly

Clauses 20 and 21 concerning the determination of minimum rates for informant rewards and rewards for arresting officials, should be revised.

Keywords: Act on Measures for the Supervision and Tracking of Persons Who Abscond after Being Granted Temporary Release by the Court B.E. 2560 (2017), Supervisors of temporarily released persons, Informant rewards, Arrest rewards

1. ความนำ

หลักสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ (Presumption of innocence) จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ากระทำความผิดและจะปฏิบัติต่อผู้นั้นเสมือนผู้กระทำความผิดมิได้ (European Convention on Human Rights, Art. 6) การปล่อยชั่วคราวเป็นกระบวนการที่ศาลอนุญาตให้จำเลยที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีได้รับอิสรภาพ ไม่ถูกคุมขังระหว่างดำเนินคดี โดยมีเงื่อนไขหรือมาตรการควบคุมให้แน่ใจว่าจะไม่หลบหนี ไม่ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน และจะมาศาลตามกำหนดนัด (สมชาย ปรีชาศิลปกุล, 2558, หน้า 123-145) ซึ่งการปล่อยชั่วคราวมีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของจำเลย โดยถือหลักว่ายังไม่เป็นผู้กระทำผิดจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด และเปิดโอกาสให้จำเลยเตรียมการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เห็นได้จากพัฒนาการของกฎหมายตั้งแต่แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 110 วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้การปล่อยชั่วคราวในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสิบปีไม่จำเป็นต้องมีประกันหรือมีประกัน การใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ที่นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตรวจสอบจำกัดการเดินทาง การตราพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 และการกำหนดมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยให้ศาลแต่งตั้งผู้กำกับดูแลเพื่อสอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษา กำชับหรือตักเตือนให้จำเลยปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด ซึ่งใช้ควบคู่กับพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ที่

ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจศาลเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับจำเลยที่ได้รับ การปล่อยชั่วคราวแล้วหนีหรือจะหลบหนี หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความ ช่วยเหลือได้ทันทีให้อำนาจจับได้ (พ.ร.บ. เจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562, มาตรา 5(4)) และสำนักงานศาลยุติธรรมได้ออกระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การ แต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและ ค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงิน สิบบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่ หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) ประกอบกับประธานศาล ฎีกาได้ออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลัก ประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568) โดยนำ หลักเกณฑ์การพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวและการใช้มาตรการกำกับดูแลใน ระหว่างปล่อยชั่วคราวมากำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตาม ส่งเสริมให้การ ปล่อยชั่วคราวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อย ชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ประกอบระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การ แต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและ ค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงิน สิบบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่ หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) โดยศึกษาปัญหาในทาง ปฏิบัติที่เกิดขึ้นหลังการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งพบปัญหา 3 ประการ ทั้งนี้ ผู้เขียนได้เปรียบเทียบการปล่อยชั่วคราวในไทยและต่างประเทศไว้ด้วย

1. ปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เช่น กรณียื่น คำขอรับค่าตอบแทนล่วงหน้ากำหนดระยะเวลาตามระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะ ต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ฯ พ.ศ.

2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) เนื่องจากไม่ทราบว่าการปล่อยชั่วคราวสิ้นสุดลงเมื่อใด หรือสิ้นสุดก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ศาลนัดหมายไว้

2. ปัญหาการจ่ายสินบนและเงินรางวัลนำจับแก่ผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับ กรณีที่จับกุมผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนีและถูกฟ้องเป็นจำเลยมากกว่าหนึ่งคดีตั้งแต่สองศาลขึ้นไปในคราวเดียวกัน จะต้องดำเนินการเบิกจ่ายสินบนหรือเงินรางวัลเป็นรายครั้งหรือรายคดีตามหมายจับ และต้องยื่นคำขอรับเงินที่ศาลใด

3. การกำหนดเงินรางวัลนำจับให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับขึ้นกับดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาจากความยากง่าย หรือความเสี่ยงในการจับ และค่าใช้จ่ายที่เสียไปในระหว่างดำเนินการซึ่งแต่ละศาลไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมาย และปกป้องสิทธิเสรีภาพของจำเลยเสริมสร้างความปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้ศึกษากฎหมาย และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาล

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งมีหลักให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ (Presumption of innocence) เป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับและรับรองไว้ในกฎหมายสากล เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ปฏิญญาสากลขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) (สิงห์ฐาน จันทรา, 2566)

ซึ่งประเทศไทยได้นำมาบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 29 วรรคสอง กำหนดว่า “...ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดและก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดเป็น

ผู้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ วรรคสาม “ทั้งนี้ การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการหลบหนี” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560) และการที่บุคคลใดตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดก็ย่อมที่จะนำผู้ต้องหาหาพินิจว่ากระทำความผิดจริงหรือไม่ ทั้งนี้ระหว่างที่มีการดำเนินคดีไม่ว่าจะก่อนฟ้อง หลังฟ้อง จนก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาจำเลยไว้ในระหว่างพิจารณาคดีเพื่อการสอบสวนและประกันการมีตัวตนของผู้ต้องหาหรือจำเลย (คณิต ณ นคร, 2561, หน้า 410) จะเห็นได้ว่ารัฐมีอำนาจนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาอยู่ในความควบคุมของรัฐเพียงอย่างเดียวย่อมเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและเป็นการขัดต่อหลัก สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์อย่างชัดเจน กฎหมายจึงมีมาตรการที่ช่วยผ่อนคลายการ จำกัดเสรีภาพในร่างกายของผู้ต้องหาหรือจำเลย นั่นคือ การปล่อยตัวชั่วคราว

ประกอบกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 3 วรรคสองบัญญัติว่า “การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรของรัฐต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม” การใช้อำนาจรัฐต้องเป็นไปตามกฎหมาย เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชน รวมถึงการมีระบบ ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ มาตรา 25 วรรคสอง รับรองสิทธิของบุคคลที่จะเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมและได้รับความคุ้มครองที่เป็นธรรม และตามมาตรา 28 ที่รับรอง สิทธิในการฟ้องร้องต่อศาลหากถูกละเมิดสิทธิ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558 ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้สามารถ ดำเนินคดีหรือใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมได้ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สิทธิในทาง ปฏิบัติเป็นจริง และตามหลักความเสมอภาคที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 27 ที่กำหนดให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความ คุ้มครองเท่าเทียมกัน ห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความ เชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง หลักการนี้จึงเป็นรากฐาน

ของการสร้างความเสมอภาคทั้งในทางกฎหมาย (Formal Equality) และในทางเนื้อหา (Substantive Equality) ผ่านมาตรการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560)

2.1 แนวคิดการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาลต่างประเทศ

ผู้เขียนได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil Law และ Common Law ที่เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราวมาประกอบดุลพินิจในการปล่อยชั่วคราว โดยจะศึกษาในประเทศฝรั่งเศส และประเทศอังกฤษ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ประเทศฝรั่งเศส การปล่อยชั่วคราวของศาลฝรั่งเศสกำหนดไว้ว่า ผู้ที่อยู่ภายใต้การพิจารณาตัดสินของศาลจะต้องได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์และยังคงได้รับอิสรภาพ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อความจำเป็นในการสอบสวนหรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการเพื่อความปลอดภัย บุคคลนั้นอาจตกอยู่ภายใต้การปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไขของศาลหรือการถูกกักบริเวณโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีมาตรการดังกล่าวไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้บุคคลอาจถูกคุมขังก่อนมีการพิพากษาคดีได้ (Code de Procédure Pénale, Art. 137) ตาม Article 137 โดยหลักแล้วผู้ถูกดำเนินคดีอาญาในศาลฝรั่งเศสย่อมได้รับการปล่อยชั่วคราวเสมอ ส่วนการคุมขังผู้ถูกดำเนินคดีอาญานั้นถือเป็นมาตรการสุดท้าย นอกจากนี้ การพิจารณาคำร้องเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว ผู้พิพากษาอาจมีคำสั่งเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาในการควบคุมตัวหรือยกคำร้องขอปล่อยชั่วคราว โดยคำสั่งนั้นต้องพิจารณาจากข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุที่การสืบสวนยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินของศาล และต้องให้เหตุผลในการควบคุมตัวตาม Article 143-1 และ 144 เท่านั้น โดยคำสั่งดังกล่าวจะถูกแจ้งให้กับผู้ถูกดำเนินคดีและบันทึกในรายงานกระบวนการพิจารณา (Code de Procédure Pénale, Art. 137-3) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราว มีดังนี้ (1) ผู้ต้องหามีพฤติการณ์จะข่มขู่พยานหรือไม่ (2) มีเหตุจำเป็นต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้เพื่อประโยชน์ของผู้ต้องหาเองหรือไม่ (3) ผู้ต้องหามีพฤติการณ์จะไปกระทำความผิดอีกหรือไม่ และ

(4) ผู้ต้องหาที่มีพฤติการณ์จะทำลายพยานหลักฐานหรือไม่ โดยส่วนมากแล้วหากเป็นกรณีที่มีการกระทำผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ผู้พิพากษามักจะมีคำสั่งควบคุมตัว (สุรินทร์ มากชูชิต, 2555) ทั้งนี้ ศาลได้กำหนดเงื่อนไขประกอบการปล่อยชั่วคราวไว้จำนวน 18 เงื่อนไข เช่น (1) ห้ามเดินทางออกนอกเขตพื้นที่ที่ศาลกำหนด (2) ห้ามออกจากบ้านหรือที่อยู่อาศัย โดยให้เป็นไปตามเหตุผลและเงื่อนไขที่ศาลกำหนด (3) ห้ามเข้าหรือห้ามไปยังสถานที่บางแห่งที่ศาลกำหนด หรือห้ามใช้ถนนสาธารณะบางเส้นที่ศาลกำหนด (4) รายงานต่อศาลในกรณีเดินทางออกนอกเขตพื้นที่ที่ศาลกำหนด และ (5) รายงานตัวต่อหน่วยงานที่ศาลกำหนดไว้ตามกำหนดนัดเป็นระยะ ทั้งนี้ การควบคุมตัวต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด เป็นต้น ทั้งนี้ เงื่อนไขดังกล่าวศาลอาจสั่งให้ผู้ต้องหาทำทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน โดยอาจเพิ่มหรือลดเงื่อนไขดังกล่าวได้ตลอดเวลา และหากผู้ต้องหากระทำผิดเงื่อนไข ศาลสามารถออกหมายจับได้ (Sheenhan, 1972, (n 29) 47.) หากบุคคลนั้นได้กระทำผิดเงื่อนไขที่ศาลส่งพนักงานอัยการอาจส่งเรื่องไปยังศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือควบคุมตัวบุคคลนั้นได้เว้นแต่ในกรณีตามบทบัญญัติมาตรา 272-1 ซึ่งศาลสามารถออกหมายจับหรือควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้ได้เอง

2.1.2 ประเทศอังกฤษ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยของประเทศอังกฤษตาม The Bail Act 1976 ถือว่าการปล่อยชั่วคราวเป็นสิทธิอย่างหนึ่ง (Andrews, 1982, p. 52) ซึ่งมาตรา 4 แห่งบทบัญญัติดังกล่าวได้วางหลักไว้ว่า บุคคลมีสิทธิได้รับการปล่อยชั่วคราว ถือเป็นหลักการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่จำเป็นต้องถูกควบคุมตัว หรือถูกขังนานเกินควรหากไม่จำเป็น (Emmins, 1983, pp. 345-346) โดยผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องให้คำรับรองมีลักษณะเป็นสัญญาให้กับศาลว่า จะปรากฏตัวตามกำหนดนัดหรือเข้ารับการพิจารณาคดีที่ศาล หรือจะไปเบิกความในฐานะพยาน หรือจะประพฤติตนด้วยความสงบเรียบร้อย และรับรองว่าหากฝ่าฝืนจะต้องเสียเงินค่าปรับ โดยศาลมีหลักเกณฑ์ที่ใช้ประกอบการพิจารณาคำขอปล่อยชั่วคราว (คณิง ภาไย, 2530) ดังนี้ (1) ความร้ายแรงของความผิดและบทลงโทษ (2) ลักษณะนิสัยส่วนตัว ประวัติจำเลยในอดีต การอยู่ร่วมกันในสังคมและความสัมพันธ์ของจำเลย เป็นต้น ซึ่งศาลจะต้องประเมิน

ว่าโอกาสที่จำเลยจะหลบหนีมีมาน้อยเพียงใด (3) ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอลปล่อยชั่วคราว เคยกระทำความผิดขณะที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวหรือไม่ นอกจากนี้ ตาม The Bail Act 1976 มาตรา 3 ยังได้มีการบัญญัติไว้ว่า ไม่ให้มีการเรียกประกันในการอนุญาตปล่อยชั่วคราว กล่าวคือให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยไปได้โดยไม่ต้องมีหลักประกัน ไม่ต้องมีนายประกันและไม่ต้องกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เว้นแต่ศาลพิจารณากำหนดเป็นพิเศษ เฉพาะบางคดี ก็มีอำนาจเรียกหลักประกันได้โดยพิจารณาจากฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคล ลักษณะหรือประวัติการกระทำความผิด รวมถึงข้อมูล เกี่ยวกับคนใกล้ชิด หากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้แต่ยังไม่พอใจหลักประกันศาลอาจจะกำหนดให้หาหลักประกันมาเพิ่มเติม หรืออาจกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติในขณะที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวแทนการเรียกหลักประกัน เช่น (1) วางเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ให้ผู้ได้รับการประกันตัวหลบหนี (2) วางเงื่อนไขไม่ให้ไปกระทำความผิดอีกในระหว่างการประกันตัว (3) วางเงื่อนไขไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐาน (4) ให้ไปรายงานตัวที่สถานีตำรวจสัปดาห์ละครั้งหรือวันละครั้ง (5) ยึดหนังสือเดินทาง (6) กำหนดที่อยู่ให้ เช่น อยู่กับบิดามารดา ให้แจ้งการย้ายที่อยู่ทุกครั้ง กำหนดเวลาออกจากบ้านหรือกลับบ้าน (7) ห้ามพุดคุยกับพยานสำคัญของโจทก์ หรือห้ามเข้าไปในบริเวณใกล้เคียงกับถิ่นที่อยู่ของพยานโจทก์ (The Bail Act 1976, section 3) หากจำเลยได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวแล้วไม่มาปรากฏตัวตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดไว้ จะถือว่าหลบหนีตามความหมายใน The Bail Act 1976 มาตรา 6 ศาลมีอำนาจที่จะออกหมายเรียกตัวจำเลยมาศาลได้ตามมาตรา 7(2) (The Bail Act 1976) ถ้าจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวเพื่อจะมาปรากฏตัวต่อหน้าศาลแต่ไม่ได้กระทำตามนั้น ศาลอาจออกหมายจับจำเลยเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว ซึ่งพนักงานตำรวจจะจับกุมตัวจำเลยซึ่งเชื่อว่าจะได้กระทำความผิดเงื่อนไขโดยไม่ต้องมีหมายจับศาลก็ได้ ทั้งนี้ตามมาตรา 7(1) (The Bail Act 1976) นอกจากนี้ พนักงานตำรวจมีอำนาจจับตัวจำเลยที่สงสัยหรือเชื่อว่าจะฝ่าฝืนเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ทั้งนี้ หากเป็นเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราวที่จำเลยจะต้องไปรายงานตัวที่สถานีตำรวจแล้วจำเลยไม่ไปรายงานตัวตาม

กำหนด จำเลยอาจจะถูกจับกุมได้ทันทีโดยไม่ต้องมีหมายจับมาตรา 7 (The Bail Act 1976) และตามมาตรา 6 ยังได้มีการบัญญัติบทลงโทษสำหรับผู้ที่หลบหนีประกันไว้ กล่าวคือ ถ้าบุคคลผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวด้วยการประกันตัวในกระบวนการพิจารณา คดีไม่ปฏิบัติตามสัญญาประกันโดย ปราศจากเหตุอันสมควร ผู้นั้นต้องรับผิดอัน เนื่องมาจากการกระทำนั้น โดยจะถูกพิจารณาคดีสำหรับความผิดฐานหลบหนีประกันและ ถูกลงโทษจำคุกสูงสุดสามเดือนและปรับ 2000 ปอนด์หรือทั้งจำทั้งปรับ และภายหลัง กระบวนการพิจารณาคดีสำหรับฐานความผิดหลบหนีประกันผู้พิพากษาจะส่งตัวจำเลย ไปยัง Crown court เพื่อลงโทษ ซึ่งมีอำนาจในการลงโทษจำคุก 12 เดือนหรือปรับโดยไม่ จำกัด้วงเงิน ซึ่งศาลจะถือว่าการผิดสัญญาประกันเป็นการดูหมิ่นหรือละเมิดอำนาจศาล ผู้พิพากษาจะดำเนินคดีกับจำเลยโดยการไต่สวนทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ และ ใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินคดีหรือใช้พยานหลักฐานตามความเหมาะสมและเป็นธรรม

2.2 กฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยตัวชั่วคราว

การปล่อยชั่วคราว คือ การที่เจ้าพนักงานตำรวจ อัยการ หรือศาลอนุญาตให้ ผู้ต้องหาหรือจำเลยพ้นจากการควบคุมขังในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อไม่ให้ผู้ต้องหาหรือ จำเลยถูกควบคุมขังไว้ก่อนศาลมีคำพิพากษานานเกินความจำเป็น (สันติ ผิวดองคำ และ คนอื่น ๆ , 2560 หน้า 1) การประกันตัวมี 3 แบบ คือ (1) การประกันตัวโดยไม่ต้องทำ สัญญาประกัน เช่น การสาบานตนว่าจะมาพบพนักงานสอบสวนหรือศาลตามนัดทุกครั้ง สำหรับคดีอาญาที่ระวางโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสิบปี (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 111) (2) การประกันตัวโดยทำสัญญาประกันและจะมีหลักประกัน ด้วยหรือไม่ก็ได้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 110) เช่น ผู้ต้องหา หรือจำเลยทำสัญญาไว้กับพนักงานสอบสวนหรือศาล สัญญาว่าจะมาพบพนักงาน สอบสวนหรือศาลทุกครั้งตามที่นัด หากผิดสัญญาจะยอมชำระค่าปรับจำนวนเท่าที่ กำหนดในสัญญาซึ่งไม่ต้องวางหลักทรัพย์ใด ๆ ใช้กับคดีอาญาที่มีระวางโทษจำคุกอย่างสูง เกินสิบปีขึ้นไป (3) การประกันตัวโดยทำสัญญาประกันและวางหลักทรัพย์ประกัน ทั้งนี้ การใช้หลักทรัพย์เป็นประกันมี 3 ชนิด คือ (1) ที่ดินมีโฉนด (2) หลักทรัพย์อย่างอื่นที่

กำหนดมูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น พันธบัตรที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ สลากออมสิน เงินฝาก ตั๋วสัญญา เป็นต้น (3) บุคคลเป็นประกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 114 วรรคสอง (3) (ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา พ.ศ. 2565) ผู้ต้องหาหรือ จำเลยสามารถขอประกันตัวได้ในระหว่างดำเนินคดี ซึ่งผู้เขียนอธิบายเฉพาะการขอปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาคดี เช่น ผู้ต้องหาถูกพนักงานสอบสวนนำตัวมาขออำนาจ ศาลให้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างทำสำนวนการสอบสวน หรือผู้ต้องหาถูกอัยการยื่นฟ้องคดี ต่อศาลส่งผลให้ตกเป็นจำเลย หรือราษฎรเป็นโจทก์ยื่นฟ้องราษฎรด้วยกันต่อศาล และ ศาลไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่าคดีของราษฎรมีมูล ราษฎรที่ถูกฟ้องจะตกเป็นจำเลย จำเลยมี สิทธิยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อศาลชั้นต้นได้ หากศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ผู้ต้องหาหรือ จำเลยประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์ได้ หรือจะนำหลักทรัพย์มาวางเพิ่มเติมแล้วยื่นประกันต่อศาลชั้นต้นอีกครั้งก็ได้เช่นกัน ในการ พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวกรณีการกำกับดูแลและการเรียกประกันนั้น ศาลจะเลือกใช้ตาม ระดับความเข้มงวด คือ การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ การแต่งตั้ง ผู้กำกับดูแล การทำสัญญาประกัน การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถตรวจสอบหรือ จำกัดการเดินทาง และการเรียกหลักประกัน ตามลำดับ ซึ่งประธานศาลฎีกาได้ออก ข้อบังคับ ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลักประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 ไว้ เพื่อเป็นแนวทางประกอบดุลพินิจของศาลในการสั่งปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ซึ่งศาลได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ปล่อยชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ไว้ 7 ข้อ ดังนี้ (1) ความหนัก เบาของข้อหา (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด (3) พฤติการณ์แห่งคดีเป็น อย่างไร (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลย นำจะหลบหนีหรือไม่ (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมี เพียงใดหรือไม่ และ (7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องชังตามหมายศาล ถ้ามีค่า คัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลต้องใช้ ประกอบคำวินิจฉัย (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108)

ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวนั้นในทางปฏิบัติข้อมูลที่เสนอให้ศาลพิจารณาจะปรากฏในคำร้องขอฝากขังของพนักงานสอบสวน หรือในคำร้องขอปล่อยชั่วคราวที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องร้อง บุคลิกภาพ นิสัย สภาพร่างกาย จิตใจ การศึกษา อาชีพ ประวัติการกระทำ ความผิด สถานะครอบครัว ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาปล่อยชั่วคราวของศาล

ผู้เขียนจะอธิบายแนวทางการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน เมื่อศาลจะมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวจะใช้วิธีการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเป็นลำดับแรกและให้สาบานตนหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก รวมถึงกรณีที่ศาลปล่อยโดยมีประกันหรือกฎหมายกำหนดให้ต้องมีประกัน การกำหนดวงเงินต้องพิจารณาให้เหมาะสมแก่คดี ทั้งการปล่อยแบบไม่มีประกันและมีประกันนั้น ศาลอาจใช้ดุลพินิจในการกำหนดเงื่อนไขและแต่งตั้งผู้กำกับดูแลควบคุมกันเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือก่อภัยอันตรายต่อผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสาม ประกอบข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลักประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 ข้อ 8 ศาลอาจมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขก็ได้ (ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา พ.ศ. 2568, ข้อ 9) โดยผู้ถูกแต่งตั้งต้องไม่เป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือห้ามเป็นบุคคลซึ่งเป็นหลักประกันหรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว

3. กฎหมายเกี่ยวกับการติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล

ผู้เขียนศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล และวิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ประกอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560

กฎหมายฉบับนี้มีบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างการพิจารณาโดยศาล ซึ่งมีความสำคัญ ได้แก่ (1) การตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว (2) การจ่ายค่าพินัยแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ (3) การจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับและเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้แจ้งความนำจับและผู้จับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาล และ (4) การเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพินัย เงินสินบน และเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิให้เบิกจ่ายจากเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญาก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งใช้บังคับในศาลยุติธรรม ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อป้องกันผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาลหลบหนีไป ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลล่าช้า (2) เพื่อลดการคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่จำเป็นแต่เป็นการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศาลกำหนด ซึ่งผู้ต้องหาหรือจำเลยยังคงประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ (3) เพื่อป้องกันการเกิดภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และ (4) มีเจ้าพนักงานกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงไม่เพียงพอในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีกลับมาดำเนินคดี (พ.ร.บ. มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560)

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยกำหนดเงื่อนไขแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา 108 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวจะต้องไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด (พ.ร.บ. มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560) ได้แก่ ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันใน

การขอลอยชั่วคราว คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ โดยตรงในการดูแลผู้ถูกลอยชั่วคราวตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด และประกาศในราชกิจจานุเบกษา และระเบียบได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย และการขอรับเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย ตาม พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 5 วรรคหนึ่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งต้องยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมาย ปล่อยภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่ได้รับแจ้งจากศาล โดย ศาลจะส่งจ่ายตามที่เห็นสมควร โดยพิจารณาจากลักษณะการกิจกรรมระยะเวลาประกอบ เว้น แต่ผู้ถูกลอยชั่วคราวหลบหนี หรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น โดยผู้กำกับ ดูแลไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร การขอรับเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัล แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกลอยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนีและได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว ให้ผู้มีสิทธิ ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายใน 30 วันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือ จำเลยต่อศาล และต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าเป็นผู้มีสิทธิ เมื่อศาลพิจารณาและ ศาลจะมีคำสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตาม สมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามเป็นสำคัญ ถ้าผู้มีสิทธิหลายรายศาลจะ สั่งแบ่งจ่ายเท่ากันทุกราย ซึ่งหลักเกณฑ์และอัตราในการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนด โดยเบิกจ่ายจากค่าปรับตามคำพิพากษา ในคดีอาญาก่อนนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (พ.ร.บ. มาตรการกำกับและติดตามจับกุม ผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560)

3.2 พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562

การตรากฎหมายพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ มีหน้าที่จับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลย ที่หลบหนี และผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ซึ่งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม มีอำนาจแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ในการปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับ

ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทีที่ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว และเมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาลให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับและหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วยโดยมีเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้สนับสนุนก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (พ.ร.บ. เจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562)

3.3 ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลักประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568)

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 110 วรรคสาม บัญญัติให้การเรียกประกันหรือหลักประกันเกินควรแก่กรณีไม่ได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย ซึ่งศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ อันเป็นมาตรฐานป้องกันไม่ให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนีไปยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไปก่อเหตุอันตราย ส่งผลให้การเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวลดลง และในการพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวและการใช้มาตรการกำกับดูแลในระหว่างปล่อยชั่วคราวนั้น ประธานศาลฎีกาได้ออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไข พ.ศ. 2568 ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ศาลวางเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ เช่น (1) ให้มาศาลตามกำหนดนัด (2) ห้ามยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน (3) ห้ามเดินทางออกนอกประเทศหรือออกนอกพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง (4) ห้ามพบหรือเข้าใกล้หรือยุ่งเกี่ยวกับผู้เสียหายหรือบุคคลที่ศาลกำหนด (5) ห้ามออกจากที่อยู่

อาศัย (6) การเปลี่ยนหรือย้ายที่อยู่อาศัยต้องแจ้งให้ศาลทราบ (7) ห้ามเข้าไปในสถานที่
บางแห่ง (8) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลบางประเภท (9) ให้รายงานตัวต่อผู้กำกับดูแล
เจ้าพนักงานหรือบุคคลที่ศาลกำหนด เป็นต้น (ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา พ.ศ. 2568,
ข้อ 9) และกำหนดมาตรการกำกับดูแลซึ่งศาลจะเลือกใช้ตามลำดับความเข้มงวด ได้แก่
การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ การแต่งตั้งผู้กำกับดูแล การทำสัญญา
ประกัน การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง และการ
เรียกหลักประกัน ตามลำดับ (ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา พ.ศ. 2565, ข้อ 8) ทั้งนี้
การพิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือญาติหรือผู้มีความสัมพันธ์กับ
ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องเสนอหลักประกันใด ๆ มา
พร้อมคำร้อง หรือที่เรียกว่าคำร้องใบเดียว ศาลจะพิจารณาปล่อยถึงแม้จะมีเหตุออกหมาย
จับ ถ้าศาลเห็นว่า การกำกับดูแลสามารถช่วยลดความเสี่ยงในการหลบหนีหรือก่อภัย
อันตรายหรือความเสี่ยงนั้นหมดไป โดยการใช้แบบประเมินความเสี่ยงประกอบการ
พิจารณาด้วย

**3.4 ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ
ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว คำพาหนะ แก่ผู้
ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่
ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3
พ.ศ. 2566)**

ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะ
ต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่าย
ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว คำพาหนะ แก่ผู้ถูกปล่อย
ชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูก
ปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) นี้
ได้กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแล

ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ตามที่พระราชบัญญัติมาตรการกักขังและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ให้อำนาจไว้ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรมฉบับดังกล่าว ศาลกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือก่อภัยอันตราย หรือความเสียหายในระหว่างปล่อยชั่วคราว รวมถึงการใช้มาตรการป้องกันต่าง ๆ แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เช่น การแต่งตั้งผู้กำกับดูแล การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง (ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2566, ข้อ 3/1) โดยผู้กำกับดูแลที่ศาลจะแต่งตั้งจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพ เชื่อฟัง หรือเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนให้ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ ลักษณะต้องห้ามที่ทำให้ศาลไม่อาจแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เช่น เป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจโดยตรงในการดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด ผู้ประกันบุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว และบุคคลที่ประกอบอาชีพหรือหารายได้จากงานที่มีลักษณะเป็นปฏิปักษ์หรืออาจมีผลประโยชน์กับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย ทั้งนี้เงื่อนไขดังกล่าวไม่ห้ามศาลที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวไปรายงานตัวต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าพนักงานศาล หรือให้เจ้าพนักงานดังกล่าวช่วยสอดส่องผู้ถูกปล่อยชั่วคราว โดยไม่ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว (ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2566, ข้อ 6)

ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีสิทธิขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายเมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากศาลยกเลิกคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ซึ่งการขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาล และให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในการจ่าย

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ค่าตอบแทนกำหนดไว้ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรมฉบับดังกล่าว ถ้าทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่ให้มีสิทธิรับค่าตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าอัตราเดียว ข้อพิจารณาว่าจะกำหนดให้เท่าใดจะต้องคำนึงถึงลักษณะและความยากง่ายของภารกิจ และระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติประกอบ (ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561, ข้อ 12)

การกำหนดเงินสินบนหรือเงินรางวัลนำจับโดยจ่ายจากเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา โดยให้ความหมายของผู้แจ้งความนำจับว่าเป็นบุคคลเดียวหรือหลายคน ซึ่งชี้ชื่อหรือแจ้งเบาะแสแก่ทางราชการจนสามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนีได้ แต่ต้องมีชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น และเจ้าหน้าที่ผู้จับ คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งจับกุมผู้ที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และให้รวมถึงราษฎรผู้จับตามที่ได้แจ้งพนักงานผู้จัดการตามหมายจับขอความช่วยเหลือด้วย ซึ่งผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิรับเงินสินบนและเงินรางวัลด้วย เมื่อได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว ซึ่งระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรมฉบับดังกล่าวได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนโดยเบิกจ่ายจากค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา ก่อนนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน มีอัตราการจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับอัตราไม่เกิน 20,000 บาท และกำหนดให้เงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับอัตราไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย แล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน 100,000 บาท ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวไว้ และบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้กำหนดวงเงินประกันตัวสำหรับข้อหาของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไว้ หรือจำนวนเงินรางวัลซึ่งคำนวณได้ข้างต้นต่ำเกินไปสมควรเมื่อคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้หลบหนี ค่าพาหนะเดินทาง และค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการติดตามจับกุมและ

นำตัวส่งศาล ค่าเช่าที่พัก ค่าขนของ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ทั้งพฤติการณ์ความเสี่ยงเป็นพิเศษของเจ้าหน้าที่ผู้จับประกอบ เช่น ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีอาวุธมีการต่อสู้ขัดขวาง อยู่ในพื้นที่อันตราย แต่ทั้งนี้ให้กำหนดเงินรางวัลไม่เกิน 100,000 บาท กรณีศาลสั่งปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกัน ศาลต้องพิจารณาเงินรางวัลตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับมาตรฐานกลางสำหรับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. 2563 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564 (สำนักประธานศาลฎีกา, 2564, ออนไลน์) เท่านั้น ซึ่งเมื่อมีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายคนให้ศาลสั่งกำหนดจำนวนเงินเพียงจำนวนเดียว แต่สั่งให้ทุกคนมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งจากเงินสินบนหรือเงินรางวัลเท่ากันทุกคน (ระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561, ข้อ 23)

4. วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

เมื่อผู้เขียนได้ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ประกอบระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับและเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พบปัญหาในทางปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี กรณีผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำขอรับค่าตอบแทนเกินกำหนดระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 6 ประกอบระเบียบคณะกรรมการ

บริหารศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 ข้อ 14 วรรคสอง กำหนดว่า “...ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาล...”

เนื่องจากการขอรับค่าตอบแทนของผู้กำกับดูแลกำหนดไว้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาล แต่ในทางปฏิบัตินั้นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลสิ้นสุดลงโดยศาล (คดีแล้วเสร็จในศาล) หรือกรณีศาลเห็นว่าไม่ควรปล่อยชั่วคราวอีกต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุใด เช่น ถูกขังในคดีอื่น พนักงานอัยการฟ้องจำเลยก่อนครบกำหนดฝากขัง เป็นการยากที่ผู้กำกับดูแลจะทราบว่าคุณคดีเสร็จหรือไม่ จึงแตกต่างจากกรณีการส่งตัวของเจ้าหน้าที่ผู้จับที่รู้วันเวลาจับกุมด้วยตนเอง จากเหตุดังกล่าวผู้กำกับดูแลจึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาล ทำให้เสียสิทธิการรับค่าตอบแทน ซึ่งในทางปฏิบัติผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวจะทำหน้าที่นอกศาลเพื่อสอดส่องดูแลหรือรับรายงานตัวตามที่ศาลกำหนด ซึ่งมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยสังเขปดังนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องใช้หลักประกัน หรือมีประกัน ศาลจะพิจารณาแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ทำหน้าที่เป็นผู้สอดส่องดูแลหรือรับรายงานตัวหรือทั้งสองหน้าที่ การเป็นผู้รับรายงานตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและยากเกินกว่าจะมารายงานตัวที่ศาล การรับรายงานตัวต่อนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในเขตอำนาจศาลตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรแทนการเดินทางมารายงานตัวที่ศาล และศาลจะกำหนดรูปแบบหลักฐานการรับรายงานตัวและแจ้งให้ทราบจากขั้นตอนดังกล่าว เมื่อผู้กำกับดูแลปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นตามระเบียบและเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน กรณีทำหน้าที่รับรายงานตัวครบตามกำหนดและไม่ผิดเงื่อนไข ผู้กำกับดูแลที่ปฏิบัติหน้าที่สามารถทราบได้ด้วยตนเอง แต่กรณีศาลสั่งคดีเสร็จในศาล ศาลควรแจ้งให้ผู้กำกับดูแลทราบหากไม่แจ้งจะไม่สามารถทราบได้ โดยเฉพาะในกรณีที่การปล่อยชั่วคราวสิ้นสุดลงก่อนเวลาที่ศาลได้แจ้งให้ผู้กำกับดูแลทราบในตอนแรก ซึ่งทำให้ผู้กำกับดูแลไม่ทราบว่าปฏิบัติหน้าที่ของตนเสร็จสิ้นแล้ว และมีสิทธิขอรับเงินค่าตอบแทนได้ทันที (ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา พ.ศ. 2566, ข้อ 14)

2. ปัญหาการจ่ายสินบนและเงินรางวัลนำจับแก่ผู้แจ้งความนำจับและเจ้าหน้าที่ผู้จับ การจับกุมผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาล ซึ่งหลบหนีและถูกฟ้องเป็นจำเลยมากกว่าหนึ่งคดี ตั้งแต่สองศาลขึ้นไปในคราวเดียวกัน ควรดำเนินการเบิกจ่ายสินบนหรือเงินรางวัลเป็นรายครั้ง หรือรายคดีตามหมายจับ และต้องยื่นคำขอรับเงินที่ศาลใด

ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 ข้อ 19 กำหนดว่าในการขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามข้อ 18 “ให้ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายใน 30 วันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล...” ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยรายหนึ่งกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน หรือมีหมายจับมากกว่าหนึ่งหมายจับ หากเจ้าหน้าที่ทำการจับกุมบุคคลดังกล่าวในคราวเดียวกันย่อมมีสิทธิขอรับเงินรางวัลตามจำนวนครั้งที่ทำการจับกุม ผู้หลบหนีนั้น ไม่ใช่คิดตามจำนวนกรรมที่กระทำความผิดหรือหมายจับในข้างต้น และยื่นคำขอรับเงินรางวัลจากศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยเช่นเดียวกับการยื่นคำร้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลที่ออกหมายจับตาม ป.วิ อาญา มาตรา 64 ฉะนั้นกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีและถูกฟ้องเป็นจำเลยมากกว่าหนึ่งคดีตั้งแต่สองศาลขึ้นไปในคราวเดียวกันต้องยื่นคำขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายใน 30 วันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 ข้อ 19

ในทางปฏิบัติผู้เขียนเห็นว่า ไม่ใช่เบิกจ่ายตามจำนวนกรรมที่กระทำความผิดหรือหมายจับในข้างต้น หากเบิกจ่ายตามจำนวนกรรมที่กระทำผิด หรือตามจำนวนหมายจับย่อมสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน และการยื่นคำขอรับเงินรางวัลจากศาลชั้นต้นที่ออกหมายปล่อยภายใน 30 วันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล

3. การกำหนดเงินรางวัลนำจับให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับเป็นดุลพินิจของศาลที่พิจารณาจากความยากง่าย หรือความเสี่ยงในการจับและค่าใช้จ่ายที่เสียไป ซึ่งการพิจารณาจ่ายขั้นต่ำของแต่ละศาลไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม พ.ศ. 2566 ข้อ 21 กำหนดว่า “...เงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์

มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราว แต่ต้องไม่เกิน 100,000 บาท และในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไม่ได้กำหนดวงเงินประกันตัวไว้และบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้กำหนดวงเงินประกันตัวสำหรับข้อหาของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไว้ หรือจำนวนเงินรางวัลซึ่งคำนวณได้ต่ำเกินสมควรเมื่อคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความยากง่ายในการติดตามจับกุม ค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นที่เสียไป และความเสี่ยงภัยเป็นพิเศษของผู้จับประกอบ ให้กำหนดเงินรางวัลไม่เกิน 100,000 บาท” แต่ในทางปฏิบัติเห็นวาระเบี่ยงมิได้กำหนดอัตราขั้นต่ำไว้ และตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 8 ที่กำหนดว่า “...ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นสำคัญ...” ดังนั้นการกำหนดจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับในอัตราไม่เกิน 20,000 บาท หรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่เกินร้อยละ 50 ของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราว แต่ต้องไม่เกิน 100,000 บาท ไม่มีอัตราขั้นต่ำกำหนดไว้จึงขึ้นอยู่กับดุลพินิจของแต่ละศาลที่มีแนวทางการพิจารณาของตนเอง ในทางปฏิบัติจึงมีความแตกต่างและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้จับไม่อาจคาดหมายได้ว่าคดีที่จะดำเนินการสืบสวนเพื่อจับกุม เจ้าหน้าที่ผู้จับมีโอกาสดำเนินการรับเงินรางวัลขั้นต่ำเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจว่าจะสืบสวนเพื่อจับกุมในคดีนั้นหรือไม่ แม้ว่าเงินรางวัลจะเป็นมาตรการจูงใจเจ้าหน้าที่ผู้จับ แต่โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับไม่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการติดตามสืบสวนหรือตามจับจากงบประมาณของหน่วยงาน เนื่องจากไม่ใช่ภารกิจหลัก จากประสบการณ์ในทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่นำจับตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 8 กำหนดว่า “... ถ้ามีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายราย ให้ศาลสั่งแบ่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเท่ากันทุกราย” เมื่อ

ศาลสั่งจ่ายในอัตราต่ำแต่มีเจ้าหน้าที่นำจับหลายราย ให้แบ่งจ่ายเท่ากันค่าตอบแทน ยิ่งได้รับน้อยลงไปอีก จึงเป็นประเด็นให้เจ้าหน้าที่ผู้จับต่างมีข้อสังเกตว่าเงินค่าตอบแทน ไม่คุ้มค่ากับการติดตาม สืบสวน การเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จ่ายไปในระหว่าง ปฏิบัติงาน เช่น ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 ข้อ 20 กำหนด เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับในอัตราไม่เกิน 20,000 บาท ซึ่งหากศาลใช้ดุลพินิจตามข้อ 22 “...ให้ศาลคำนึงถึงความยากง่ายในการสืบหาตัวผู้หลบหนี ค่าใช้จ่ายที่เสียไป ตลอดถึงความเสี่ยงภัยของผู้นำจับประกอบ...” ฉะนั้น ดุลพินิจการจ่ายเงินสินบนจึงขึ้นกับการ ประเมินการค่าใช้จ่ายซึ่งจะอนุมัติให้ต่ำกว่าที่นำเสนอศาลเสมอ ทั้งที่เกิดค่าใช้จ่ายจริง จากสำนวนการสืบสวน และยังต้องเฉลี่ยเท่า ๆ กันกรณีมีผู้แจ้งความนำจับหลายราย เป็นต้น

ดังนั้น ในการปฏิบัติงานจริงเจ้าหน้าที่ผู้จับจึงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการสืบสวนติดตามจับกุมเอง ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ผู้จับสามารถคาดหมายได้ว่าในคดีที่ จะดำเนินการสืบสวนติดตามจับกุมเจ้าหน้าที่ผู้จับมีโอกาสได้รับเงินรางวัลขึ้นตำแหน่ง จำนวนเท่าใด น่าจะเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปหรือไม่ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะ สามารถวางแผนและตัดสินใจดำเนินการสืบสวนติดตามจับกุมได้มากขึ้น อันจะส่งผลให้ สามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหลบหนี กลับมา เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลได้มากขึ้น ส่งผลให้คดีค้างลดลง ดังนั้น ศาลไม่ควรใช้ ดุลพินิจสั่งแต่เพียงว่าจ่ายตามระเบียบ ซึ่งเป็นปัญหากับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการเงิน ที่ต้องดำเนินการตามคำสั่งศาล และกรณีนี้ควรมีแนวทางให้หัวหน้าส่วนราชการศาล ยุติธรรมกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินสินบนดังกล่าว เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันใน แต่ละศาล

4. เปรียบเทียบความแตกต่างการปล่อยชั่วคราวระหว่างศาลไทยกับต่างประเทศ

จากการศึกษาการปล่อยชั่วคราวในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil law เช่นเดียวกับประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบแล้วแตกต่างกันที่ศาลไทยจะพิจารณา ความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันตาม Code de Procédure Pénale article 141-2 ซึ่งในศาลฝรั่งเศสจะไม่นำเรื่องดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาคำร้อง

ขอล้อยชั่วคราว เนื่องจากศาลฝรั่งเศสไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเรียกหลักประกัน โดยศาลฝรั่งเศสจะมีการตรวจสอบบัญชีรายรับรายจ่ายของผู้ต้องหาก่อนที่จะมีการกำหนดหลักประกันตาม Code de Procédure Pénale article 138, 11 ซึ่งเป็นการกำหนดหลักประกันโดยพิจารณาจากตัวผู้กระทำความผิดโดยแท้จริง แตกต่างจากศาลไทยที่พิจารณาหลักประกันจากบัญชีมาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราว ตามข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลักประกันในคดีอาญา พ.ศ. 2565 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568) โดยไม่มีการพิจารณาถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทั้งกรณี ตาม Code de Procédure Pénale article 138 การปล่อยชั่วคราวของศาลฝรั่งเศสได้กำหนดเงื่อนไขไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ซึ่งศาลสามารถเลือกใช้เงื่อนไขได้ตรงตามกรณี สำหรับการปล่อยชั่วคราวในประเทศอังกฤษใช้ระบบกฎหมายแบบ Common law มีส่วนที่คล้ายกับประเทศไทยคือศาลอังกฤษนำลักษณะนิสัยส่วนตัว ประวัติของจำเลยในอดีตการศึกษา ฐานะทางสังคม สุขภาพและอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาว่าจะปล่อยชั่วคราวหรือไม่ จำเลยมีโอกาสหลบหนีหรือไม่ที่กำหนดไว้ใน The Bail Act 1976 Section 3 ทั้งนี้ศาลอังกฤษยังได้บัญญัติไม่ให้มีการเรียกหลักประกันเป็นหลักเช่นเดียวกับศาลไทยที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับประธานศาลฎีกา ส่วนที่เห็นว่าแตกต่างจากศาลไทยคือตาม The Bail Act 1976 Section 7 การให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจของประเทศอังกฤษมีอำนาจจับตัวจำเลยที่เชื่อว่าฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราวได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เช่น กรณีไม่ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจตามกำหนดนัด ทั้งนี้ในศาลอังกฤษได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้หลบหนีประกันไว้โดยเฉพาะ ซึ่งจะส่งคดีไปยังศาล Crown court เพื่อลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ร่วมกับการพิจารณาคดีที่กระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ใน The Bail Act 1976 Section 6

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า การปล่อยชั่วคราวทั้งในศาลฝรั่งเศสและศาลอังกฤษเน้นไปที่การพิจารณาถึงสภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยแต่ละคนมากกว่าการพิจารณาจากหลักประกัน อีกทั้งในศาลฝรั่งเศสและศาลอังกฤษศาลอาจสั่งปล่อยชั่วคราวโดยกำหนด

เงื่อนไขในการปฏิบัติขณะได้รับการปล่อยชั่วคราวได้ โดยมีกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งคล้ายกับศาลไทย เพียงแต่ศาลไทยกำหนดเงื่อนไขไว้กว้าง ๆ เป็นดุลพินิจของศาล จึงทำให้ยากต่อการนำมาใช้ในทางปฏิบัติ

5. บทส่งท้าย

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ประกอบระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะ แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566) ได้บัญญัติกฎหมายและระเบียบดังกล่าว เนื่องจากที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลหลบหนีทำให้การพิจารณาคดีของศาลต้องล่าช้า ส่งผลกระทบต่อนโยบายในการป้องกันอาชญากรรม การกำหนดมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว และการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีรวมทั้งการนำค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในมาตรการดังกล่าว ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้สมัครใจทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและชี้เบาะแสเป็นกำลังสำคัญของเจ้าพนักงานตำรวจในการติดตามจับกุมผู้หลบหนีตามหมายจับของศาล การบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบดังกล่าวยังพบปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติอยู่ 3 ประการ ได้แก่ (1) ปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี กรณีผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวยื่นคำขอรับค่าตอบแทนเกินระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากในทางปฏิบัติหากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลสิ้นสุดลงโดยศาล (คดีแล้วเสร็จในศาล) เป็นการยากที่ผู้กำกับดูแลจะทราบว่าคดีเสร็จหรือไม่ ทำให้ผู้กำกับดูแลไม่สามารถขอเบิกจ่ายได้ทัน

ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่รับแจ้งจากศาล (2) ปัญหาการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล กรณีที่จับกุมผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่หลบหนีและถูกฟ้องเป็นจำเลยมากกว่าหนึ่งคดีตั้งแต่สองศาลขึ้นไปในคราวเดียวกันว่า ควรเบิกจ่ายสินบนหรือเงินรางวัลเป็นรายครั้งหรือรายคดีตามหมายจับ และต้องยื่นคำขอรับเงินที่ศาลใด และ (3) การกำหนดเงินรางวัลนำจับให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับที่ขึ้นกับดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาจากความยากง่าย หรือความเสี่ยงในการจับ และค่าใช้จ่ายที่เสียไปในระหว่างดำเนินการ ซึ่งแต่ละกรณีมีความแตกต่างไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. เห็นควรจัดอบรมขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ การขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นแก่ผู้กำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาล

2. เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 มาตรา 8 เพิ่มเติมวรรคสอง ดังนี้

“... กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันหรือมีหมายจับมากกว่าหนึ่งหมายจับ หากเจ้าหน้าที่ทำการจับกุมบุคคลดังกล่าวในคราวเดียวกันย่อมมีสิทธิขอรับเงินรางวัลตามจำนวนครั้งที่จับกุมผู้หลบหนีนั้น”

3. เห็นควรแก้ไขในระเบียบคณะกรรมการบริหารราชการศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. 2561 ดังนี้

แก้ไข ข้อ 20 “ให้กำหนดเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน 20,000 บาท”

แก้ไข ข้อ 21 “ให้กำหนดเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบและไม่เกินร้อยละห้าสิบของวงเงินประกันตัวตามที่ศาลกำหนดหรือตามบัญชี

เกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย แล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน 100,000 บาท”

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ณ นคร. (2561). *กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา* (พิมพ์ครั้งที่ 9). วิญญูชน.
- คณิง ภาไชย. (2530). วิธีพิจารณาความอาญาตามกฎหมายอังกฤษ. *วารสารอัยการ*, 10, 110.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560).
- สมชาย ปรีชาศิลปกุล. (2558). หลักการประกันตัวในกระบวนการยุติธรรมไทย: ศึกษาเปรียบเทียบต่างประเทศ. *วารสารนิติศาสตร์*, 44(2).
- สันติ ผิวทองคำ, สุภาพ คิดอ่าน และคณะ. (2560). *ตุลยภาพแห่งสิทธิในการปล่อยตัวชั่วคราวและการกำกับดูแลตาม พ.ร.บ.มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาล พ.ศ.2560 (ฉบับสมบูรณ์)*. <https://library.coj.go.th/th/media/57550/media-57550.html>
- สิงห์ฐาน จันทรา. (2566). *แนวทางการปล่อยชั่วคราวชั้นสอบสวนหรือพิจารณาคดีและชั้นอุทธรณ์ฎีกา : ศึกษาคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106*. <https://library.coj.go.th/en/media/61941/importanttoday.html>
- สุรินทร์ มากชูชิต. (2555). ระบบปล่อยชั่วคราว. ผู้ถูกกล่าวหา : ศึกษาการใช้หลักประกันใน. คดีอาญา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Andrews, J. A. (1982). *Human rights in criminal procedure. A Comparative Study* London: Martinus Nijhoff Publishers.
- Emmins, C. J. (1983). *A practical approach to criminal procedure* (2nd ed.). Financial Training Publication Limited.
- Sheenhan, A. V. (1972). *Criminal procedure in scotland and France*. Her Majesty's Stationery Office.